

Un dijous de concert

Glòria Coll Domingo

A Guillem Cabré Salagre

La noia que seu davant té el pèl estarrufadíssim, uns cabells gruixuts com a cordes, titubeja el color entre el castany i el negre: parts lluent encara de l'última tintada, d'altres més apagades, tirant cap a caoba. És fàcil reconèixer la procedència artificial: una línia blanca al bell mig li separa el cap en dues meitats ben delimitades. La mata de pèl, que agafa volum a banda i banda, acaba en tallat brusc arran d'espatlles. Són ossudes, i, resseguint-les, arribes fàcil a dues pigues especialment grosses i rodones que regenten l'astrologia de petits planetes que hi orbiten al voltant. És estiu, i només dues tires fines de roba li tapen lleument els omòplats, subjectant un vestit que imagino curt i fresc: jo sec darrere seu, i el respalller de la cadira em tapa res que no sigui cabells i pell. Ara m'hi fixo: una de les dues llunes, la de l'esquerra, té un pèl llarg i negre que aclareix els dubtes sobre el color capil·lar.

Deixa't contagiar pel Dante, deixa't contagiar per Liszt: el tirant dret de la dona ja no està tens i en contacte amb la pell: el cos mig vinclat, en un gest comú al dolor –¿quants gestos comparteixen, plaer i dolor?–, delata la catarsi. Dubto de l'edat. La seva pell no és tibant, però tampoc és flàccida; li tapa just els ossos, i l'esprimatxor del cos no fa evidents els possibles estralls de l'edat. Va acompanyada, aparentment, d'un

home prou gran, i això podria donar pistes. Ara el públic aplaudeix, i ella es gira cap a l'home per a fer-li alguna consideració. Sens dubte és el nas el que governa aquest cos, ara ho veig. Sembla, de fet, que el cap s'ha mogut sota les seves ordres, que el coll ha rotat després que el nas ho decidís; ara fa un balanceig lleu a banda i banda, d'aquests que acompanyen el parlar, amb el nas sempre com a punt de balanç. Em recorda aquells nassos argentins que he vist en algunes comèdies: carnosos, de formes capritxoses com tubercles, més o menys acabats en ganxo i decorats sempre d'una gamma àmplia de rosats. La d'aquesta cara, però, és una pell tirant a fosca, que sorprèn en contrast amb l'esquena lletosa.

El pianista que tocava la *Fantasia quasi Sonata després d'una lectura de Dante*, de Liszt, es retira de l'escenari. Els vellets que seuen a la vora xiuxiuegen en un to de veu probablement més alt del que imaginem que el quintet que ara entra interpretarà Dvořák. És un calorós migdia d'un dijous de juliol, i la major part de l'auditori són jubilats, amb els seus ventalls, ampolles d'aigua i caramels per la tos, perfectament polits i endreçats per al concert –entrada comprada setmanes abans, l'esdeveniment del mes. La sala no fa cap olor especial: es diria que aquests avis no suen, tot i la calor exagerada del dia per aquest país, que la pell que

s'acumula a plecs a certes parts del cos ha perdut, juntament amb la carn que la contenia, certa porositat. Tampoc imagino que es puguin ferir, aquestes pells: em semblen gruixudes –tot i que sembli paradoxal– com la pell de les balenes: com si tot fos pell i os, i res més conformés les seves extremitats.

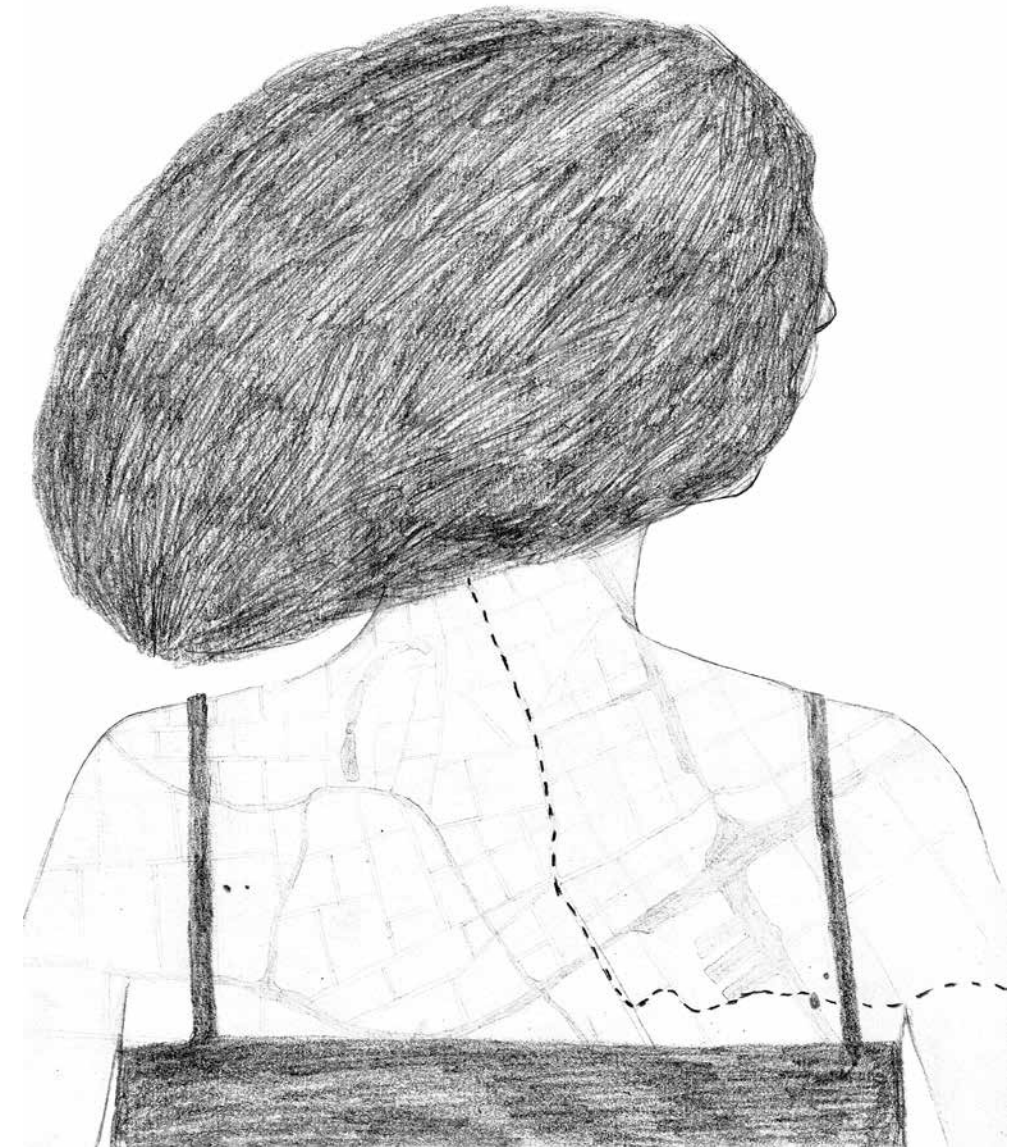
Tots s'aixequen satisfets quan s'acaba el concert: reconforta poder aplaudir a gust, alliberar-se de l'encotillat silenci, posar en comú la satisfacció d'haver presenciat una cerimònia exclusiva, de ser-ne els únics testimonis i participis. Retardaran tant com puguin la tornada a casa: el tic-tac del rellotge de menjador, el plat a la taula basta, els silencis a l'apagar el televisor.

Fora de la sala, ja al carrer, el sol bat amb força sobre la ciutat de Groningen. Deixo enrere la Grote Markt en direcció als canals. Sé que les aigües estan massa brutes: baixen terroses de les pluges dels últims dies, m'hi he fixat ja al matí, sortint de l'estació de tren. De totes maneres vull acostar-me al parc i veure els desmais verds remullant les puntes de les rames a l'aigua, els roures, els castanyers. Pel camí, em sembla que tothom que veig va al parc o torna del parc, i que no hi ha res més a fer un dijous d'estiu a Groningen. Molts joves seuen en parelles o en grups d'amics a les ombres dels grans arbres; i m'estranya, de fet, que cap d'ells s'atreveixi a banyar-s'hi, aquí que

el marronós es difon en l'amplitud de l'aigua. Passejo prop i lluny de l'aigua, fent ziga-zagues, recullo fruits d'alguns arbres desconeguts, entre castanyer i ametller, m'esforço a posar en relleu les diferències amb els parcs d'Amsterdam i d'Utrecht. Els cignes, potser, amb les escaletes construïdes a la seva mida per pujar i baixar de l'aigua; la diversitat d'arbres de diferents espècies, emplaçats sense ordre ni concert, provant potser d'evocar un impossible estat salvatge.

Del no-res, apareixen unes piscines rectangulars, escalinata a banda i banda, torretes de geranis als quatre extrems, que m'evocuen immediatament els jardins d'un castell afrancesat. L'aparició de les piscines em desconcerta, em treu de l'encanteri del camí de l'aigua i m'encara amb la realitat: fa estona que camino i el parc em sembla cada cop més i més gran, inacabable. Violentada potser per la pretensió simètrica de les piscines, tan fora de lloc, decideixo retrocedir a buscar refugi en la visió consoladora del desmai, els cignes plàcids, els enamorats sobre la gespa.

Ja fora del parc, de camí cap a l'estació, dotzenes de gavines volen baix entre els vianants de la Vis Markt: es barallen per les miques de pa del terra, ara que molta gent ja s'ha entaulat per sopar. Són bèsties excessives, tan grosses, barroeres en els moviments i en l'aspecte, entrenades per a la supervivència per mar i per terra,

Un dijous de concert. Il·lustració d'Alba Domingo Basora.

absents de qualsevol moviment estètic d'au aquàtica.

Una estona abans d'arribar al pont que em deixarà davant l'estació de trens, sento un so de violí. Nítid, dens, busco si prové d'alguna ràdio de cotxe, però aviat entenc, potser per alguna vacil·lació rítmica, que el so ve d'un músic de carrer. M'agrada, i sense encara albirar-lo ja busco al moneder si tinc alguna cosa per donar-li. És un noi jove, diria: va vestit tot de negre i porta una gorra, em costa de veure-li la cara, però són també

joves els dos nois a prop seu: un prova de rascar una guitarra, l'altre s'ho mira.

S'hi està bé, avui, a Groningen; el sol ja ha baixat i s'agraeix la mica d'aire que corre al pont, sobre el canal. Ja no em fixo en l'aigua, en si marroneja més o menys que al matí. Encara sento el violí del noi de la gorra, i si em neix alguna idea es desfà sense que me n'adoni, dissolta ràpidament en el so hipnòtic; i sense idees ni records me'n vaig de Groningen, on he viscut i he vist viure un assolellat dijous de juliol. »